

MELDEN Praksiskroppen

– to erfarne socialrådgivere om kunsten og besværlighederne ved at forstå det sociale arbejdes praksis.

Af Benny Lihme

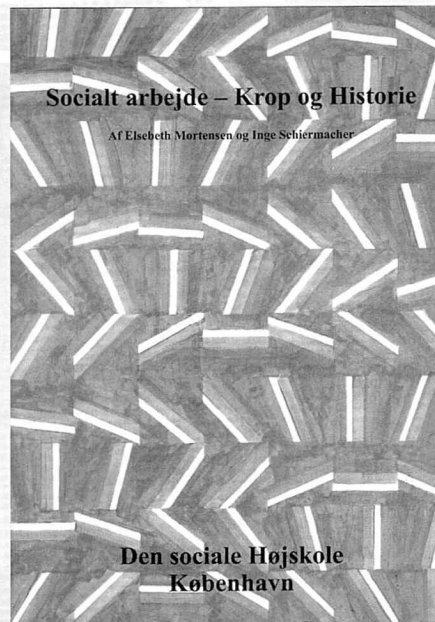
Det sociale arbejde og nogle af dette arbejdes kerneudøvere, socialrådgiverne, er p.t. klemt som luse mellem op til flere forskellige negle. Nedefra, i mødet med nogle af samfundets radikalt udrangerede mennesker, må de indimellem og hyppigere end før i tiden tage mod trusler og tørre tæsk (når nu regeringens repræsentanter som de ansvarlige ikke er at træffe). Oppefra, in casu Socialministeriet, lyder beskeden, at det sociale arbejde, med forbillende i medicinen, skal gøres evidensbaseret og metodestyret. Hvilket nogle socialrådgivere finder er at lade systemet komme før mennesket – og placerer dem mere i rollen som politikernes forvaltnings-Beamtere end som den hjælpsøgende del af befolkningens rådgivere.

I nærværende skrift finder Mortensen og Schiermacher det en overvejelse værd, om ikke socialrådgiverne skulle revurdere konsekvenserne af, "at det sociale arbejde i Danmark for tiden er bundet til forvaltning af ydelser frem for at være bundet til de sammenhænge, hvor klienterne opholder sig: I lokalsamfundet, på arbejdspladserne, i hjemmet og i forskellige institutioner."

Som om disse pres – og så snakker vi slet ikke om strukturreformen som skjult socialreform – ikke skulle være nok, så er et nyt mere symbolsk lag af pres lagt på socialrådgiverne. Den relativt nye trend med "forskning i socialt arbejde", professorer og hele svneriet, har valgt at sætte mikro-sociologisk lup på det sociale arbejde i en videnskabelig fortælling om socialrådgiverne som nogle der – som Gud skabte kvinden ved hjælp af et ribben fra manden – ganske enkelt *skaber* klienter. Som det hedder i nærværende skrift, har socialrådgiverne selvfølgelig magt, omend den ikke rækker længere end til at være *forfattere* til klienternes historier.

Midt i dette brogede landskab tillader et par egensindige og tænksomme socialrådgivere sig så at komme med deres bud på en forståelse af det sociale arbejdes praksis. Udgangspunktet er det umiddelbart genkendelige og rigtige, at "praksis repræsenterer en viden, der ikke har traditionel teoretisk form". Hvorfor forfatterne da også må gå relativt utraditionelt frem og bl.a. støtte sig til filosoffer som Aristoteles (den praktiske fornuft) og Merleau-Ponty (mennesket som ét hele, krop som handling/praksis) i deres indkredsning af, hvilke vidensformer der på relevant vis kan gøre socialrådgivernes tavse viden talende. "Historiefortælling" som metode i forbindelse med uddannelsens praktikperioder ses i bogen som et til dels uudnyttet frugtbart lærings- og udviklingsrum: "Praktikken skal være et omdrejningspunkt i uddannelsen, praksis skal udfordre teorien, undervisningen skal tættere på praksis og praktikvejlederne tættere på uddannelsen."

Kombinationen af en praktisk fortid og en filosofisk underbygget teoretisk opfattelse af det dialektiske forhold mellem praksis og teori, får Mortensen og Schiermacher til at anskue de gængse forestillinger om teori, som noget der tilføjes deres fag udefra og bruges til at legitimere praksis, som nogle "fejlagtige forestillinger om teoriens overlegenhed i forhold til praksis". Sagt én gang for alle, forestillingen om, at generelle abstrakte teorier i socialt arbejde kan anvendes direkte på livet i praksis, holder ikke!

Elsebeth Mortensen og Inge Schiermacher:

Socialt arbejde – Krop og Historie.

Socialt Arbejde Skriftserie nr. 5.

Den sociale Højskole, København

(dsh-k@dsh-k.dk).

95 sider. kr. 62,50 ex. forsendelse.

Grunden til at det ikke holder, er at praksis rent ud sagt er praksis. Opgaverne er ikke så håndterbare og afgrænsede, som de gøres til bag evalueringsindustriens skriveborde. Som forfatterne skriver, er de opgaver det sociale arbejde sættes ind overfor unikke og præget af kompleksitet, usikkerhed, ustabilitet, tidspres og værdikonflikter. Der er ingen gentagelse af den samme situation.

Men selvfølgelig, med Campbell Instituttet og Socialministeriets forestillinger om evidensbaseret socialt arbejde, kan denne irriterende ustabilitet ved mennesker og praksis søges kontrolleret gennem den sociale ingeniørkunst, som p.t. så magtfuldt føres frem. Men pas på, kære socialingeniører, at Fogh Rasmussen ikke kommer efter jer. Hans overordnede værdimæssige perspektiv er som bekendt, at systemerne aldrig må komme før menneskene.